da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for Verwaltungsgerichtshof Hessen, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

med hensyn til de spørgsmål, som ved kendelse af 8. juli 1974 er forelagt af Verwaltungsgerichtshof Hessen (VI. afdeling), for ret:

Prøvelsen af de forelagte spørgsmål har intet frembragt, som kan anfægte gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 849/70 af 11. maj 1970 om ændring af forordningerne nr. 1403/69 og 1404/69 med hensyn til denaturering af blød hvede.

Lecourt Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Monaco
Pescatore Kutscher Sørensen O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. marts 1975.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 26. FEBRUAR 1975 [1]

Høje Ret.

1. Spørgsmålene fra den tyske forvaltningsret vedrører gyldigheden af Kommissionens forordning (EØF) nr. 849/70 af 11. maj 1970. Forordningen ophævede den forhøjelse af denatureringspræmien for blød hvede med en specifik vægt på over 77 kg pr. hl, der var blevet indført ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 1403/69 af 18. juni 1969. Det skal fastslås, om forordning nr. 849/70 er ugyldig som følge af

1 — Oversat fra italiensk.

a) utilstrækkelig begrundelse eller

b) manglende opfyldelse af lovbestemte betingelser

og såfremt svaret er benægtende: er forordningens to første artikler under alle omstændigheder ugyldige, for så vidt som de også vedrører blød hvede indkøbt af den denaturerende virksomhed, inden forordningen trådte i kraft.

I en tid, som den vi lever i, karakteriseret af mangel på hvede på verdensmarkedet, kan en virksomhed, der anfægter ophævelsen af en tillægspræmie indført for at befordre forbruget af hvede til andre formål end til menneskeføde, risikere at fremkalde en spontan negativ reaktion. Det må imidlertid ikke glemmes, at den anmodning, som firma Deuka gør gældende i retssagen ved den tyske domstol, vedrører høståret 1969/70, dvs. et tidspunkt, der bestemt endnu ikke var karakteriseret af knaphed på hvede på verdensmarkedet. Den foreliggende situation skyldes også, at mekanismen med præmier for denaturering af hvede blev opretholdt og anvendt, også efter at de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for sagen ved den nationale ret, indtraf.

Før der er taget stilling til den tyske rets spørgsmål, skal jeg kort gennemgå de fællesskabsbestemmelser om denaturering af hvede, som der kan blive tale om at anvende under denne sag.

I Rådets forordning (EØF) nr. 172/67 af 27. juni 1967 findes de grundlæggende bestemmelser om muligheden for at yde en denatureringspræmie for blød hvede, hvilken oprindelig var hjemlet i artikel 7, stk. 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 120/67 af 13. juni 1967 om den fælles markedsordning for korn. I førstnævnte forordnings første betragtning udtales det, at denatureringsmetoderne skal være tilstrækkeligt effektive, for at denatureret korn ikke igen kan bringes på markedet for at anvendes til menneskeføde. Det er nemlig formålet med denaturering, at markedet for de produkter, for hvilke der ikke findes naturlig afsætning, skal støttes ved en anden anvendelse af en del af dem end den normale. Den foreliggende sag gælder den hvede, der er gjort uanvendelig til menneskeføde, og som normalt anvendes til fremstilling af foderstoffer.

Samme forordnings artikel 5 bestemmer, at denatureringspræmiens størrelse skal fastsættes på et sådant niveau, at den ikke kan medføre forstyrrelser på markederne for byg og majs. I henhold til artikel 5 i Kommissionens forordning nr. 142/67 af 30. juni 1967 om den nærmere gennemførelse af ovennævnte bestemmelser består denatureringspræmien af et element, som udtrykker forskellen mellem prisen på blød hvede og byg, og et andet element, der udtrykker de tekniske omkostninger ved denaturering.

I betragtning af de omkostninger, som dette middel til støtte for markedet udgør for samfundet, forstår man, at det kun anvendes i det omfang, hvori det er strengt nødvendigt for at nå det mål, som forfølges med reglerne. Den pågældende ordning indebærer, at præmien kun ydes for korn, der opfylder bestemte kvalitetsbetingelser (forordning nr. 242/67, artikel 2). Desuden bestemmes det i artikel 7, stk. 2, at præmien skal nedsættes for hvede, der har en lavere specifik vægt end den, som er fastsat for den normale kvalitet. Derimod er der ikke fastsat nogen mekanisme til generelle kvantitative begrænsninger. For at være berettiget til præmien skal denatureringen imidlertid i henhold til forordning nr. 172/67, artikel 7 ske med interventionsorganets indforståelse og under dettes kontrol.

Fællesskabslovgiveren har ligeledes ønsket at beskytte interesserne hos de virksomheder, der træffer denatureringsforanstaltninger. I den citerede forordnings tredje betragtning udtales det således, at eventuelle begunstigede ved produktionsårets begyndelse skal være bekendt med,

at en sådan præmie kan ydes, for at de kan planlægge en hensigtsmæssig anvendelse af den denaturerede bløde hvede. I konsekvens heraf bestemmes det i samme forordnings artikel 4, stk. 1, at præmien fastsættes inden begyndelsen af hvert høstår for dettes varighed.

Den mulighed for at variere præmiens størrelse, som nævnes i artikel 4, vedrører dels fastsættelsen af en basispræmie, der er forskellig for de forskellige perioder af året (jf. Kommissionens forordning nr. 957/68 af 12. 7. 1968), dels den eventuelle fastsættelse af forhøjelser eller nedsættelser af præmien alt efter de forskellige handelsegenskaber for de forskellige typer blød hvede. Kommissionen gjorde brug af sidstnævnte mulighed ved forordning nr. 956/68 og 1403/69 af 18. juli 1969, hvorefter denatureringspræmien — når den bløde hvede, der skal denatureres, har en specifik vægt på over 77 kg pr. hl — forhøjes ved indregning af visse procentsatser i den basisinterventionspris for blød hvede, som gælder ved begyndelsen af hvert høstår.

For desuden herefter generelt at lette afsætningen af hvede på hjemmemarkedet fastsatte Kommissionen ved forordning nr. 1404/69 yderligere nogle regler, der skulle tilskynde til denaturering: den første bestanddel, som blev benyttet til at beregne præmien med, blev suppleret med et fast tillægsbeløb på 2,50 RE, hvorved prisforskellen mellem blød hvede og byg forhøjedes kunstigt udelukkende med henblik på beregning af præmien.

Endelig forhøjede Kommissionen ved forordning nr. 1583/69 af 8. august 1969 på ny præmiebeløbet med 2 regningsenheder under hensyn til de betydelige lagre og vanskelighederne med opmaganisering.

2. Forordning nr. 172/67 var imidlertid utilstrækkelig, idet der heri ikke hjemledes mulighed for at ændre præmien i løbet af høståret. Erfaringen havde vist, at det forhold, at det var umuligt at ændre præmien i løbet af høståret, såfremt de elementer, som man benyttede sig af for at fastsætte dem, ændrede sig mærkbart, kunne afsvække eller forstærke de erhvervsdrivendes interesse i at foretage denaturering og således bringe ligevægten på markedet i fare, specielt når interventionsorganerne risikerede at måtte foretage betydelige opkøb som følge af situationen på kornmarkedet. Ud fra disse betragtninger gav Rådet ved sin forordning nr. 644/68 af 29. maj 1968 udtryk for, at det, selv om det ganske vist var nødvendigt at bekendtgøre præmiens størrelse ved høstårets begyndelse, ville være hensigtsmæssigt at tillade, at den blev ændret, når der var risiko for, at ligevægten på markedet blev bragt i fare af de angivne årsager. Derfor supplerede Rådet artikel 4, stk. 1 i forordning nr. 172/67: det blev tilladt at ændre præmien i løbet af høståret, »såfremt Fællesskabets kornmarked trues af forstyrrelser«.

Kommissionen gjorde brug af denne mulighed ved sin forordning nr. 849/70 af 11. maj 1970, hvis gyldighed netop anfægtes i den foreliggende sag. Kommissionen var af den opfattelse, at de vilkår, der herskede på markedet for brødkorn, og særlig den tilfredsstillende udvikling i afsætningen af overskudene af blød hvede med en høj specifik vægt, risikerede at fremkalde forstyrrelser på markedet, dersom opmuntringen til denaturering blev opretholdt, og den ophævede derfor ved denne retsakt den allerede citerede artikel 4, stk. 2 i forordning nr. 1403/69 om forhøjelsen af denatureringspræmien for blød hvede med en specifik vægt på over 77 kg pr. hl uden dog at gribe ind i de andre generelle forhøjelser, fastsat ved ovennævnte forordninger nr. 1404/69 og 1583/69.

3. Det system, der blev indført ved Rådets forordning nr. 172/67 og nr. 640/68, omtalt ovenfor, tilsigter i første række at tilgodese den offentlige interesse i kornmarkedets gnidningsløse funktion, idet det dog forsøges at forene

denne offentlige interesse med virksomhedernes private interesse i principielt at kunne regne med en vis stabilitet i ordningen og særlig med, at de denatureringspræmier, der er blevet ydet i løbet af et høstår, opretholdes. Imidlertid er der ikke af fællesskabslovgiveren indført en mekanisme i kornsektoren svarende til den, som er indført vedrørende denaturering af sukker, dvs. ydelsen af den form for denatureringspræmie, hvorved præmiens størrelse er garanteret for et helt år: det følger heraf, at fællesskabslovgiveren ud fra erhvervspolitiske og markedsmæssige betragtninger, hvis hensigtsmæssighed Domstolen ikke er kompetent til at tage stilling til, i kornsektoren i modsætning til sukkersektoren på en klarere måde har villet underordne den private interesse under den offentlige. Ikke blot har lovgiver villet forbeholde fællesskabsmyndighederne kompetence til at ændre størrelsen af denatureringspræmien for blød hvede i løbet af høståret, men har også ønsket at undgå, at der ydes virksomhederne en individuel garanti for deres årlige denatureringsprogrammer.

Skønt der ikke er nogen retlig garanti for, at størrelserne af de i begyndelsen af høståret fastsatte præmier for denaturering af korn ikke ændrer sig, er de erhvervsdrivende, som ved fastlæggelsen af deres adfærd på markedet regner med disse præmier, alligevel beskyttet — i overensstemmelse med et grundlæggende krav i en retsorden, der bygger på retsstatsprincippet — mod arbitrære ændringer af disse præmier ved bestemmelsen om, at Kommissionens udøvelse af kompetencen til at ændre præmien i løbet af høståret afhænger af en ændring af de bestanddele, på grundlag af hvilke præmierne fastsættes; der er ikke her tale om en hvilken som helst ændring men om en mærkbar forandring, som kan true ligevægten på markedet, således som det især vil være tilfældet, når situationen på kornmarkedet risikerer at tvinge interventionsorganerne til at foretage betydelige opkøb. I lyset af den første betragtning i forordning nr. 644/68 er det således, man skal forstå den regel, som indførtes ved Rådets forordning nr. 644/68, hvorved artikel 4, stk. 1 i forordning nr. 172/67 blev suppleret.

Den omstændighed, at fællesskabslovgiveren udtrykkeligt har henvist til nævnte mulighed i betragtningerne til forordning nr. 644/68, viser, at han ved at give mulighed for at ændre beløbet i høståret først og fremmest har tænkt på muligheden for overskud og dermed på en ændring af præmien i form af forhøjelse. Dette forhold, der bestemt ikke gør det berettiget at udelukke anvendelsen af forordningen, også når den modsatte mulighed foreligger, kan således tjene til at klargøre betydningen af begrebet »trussel om forstyrrelse af Fællesskabets kornmarked«, som Rådets forordning nr. 644/68 har opstillet som betingelse for ændring af præmien i løbet af høståret.

Særligt kan det omtalte begreb have forskellig betydning, alt efter om det refererer sig til en situation med overskud eller en situation, hvori de afsætningsvanskeligheder, der gjorde indførelsen eller forhøjelsen af præmien berettiget, er forsvundet.

I det førstnævnte tilfælde, hvor det drejer sig om en eventuel forhøjelse af denatureringspræmien i løbet af høståret, er det forståeligt, at fællesskabslovgiveren, som hovedsagelig havde denne mulighed for øje, der svarede til den situation, som da herskede på markedet, har villet gå meget forsigtigt frem, således som man bør gøre, når der er tale om at gøre den byrde, som pålægges af det offentlige, tungere, og dette gælder så meget mere, når subventionen af en given aktivitet giver sig udslag i en reduktion af de pågældende varers værdi.

Hvis man i det andet tilfælde går ud fra, at denaturering af korn, der ændrer anvendelsesformålet til noget andet end det naturlige, er en uøkonomisk forholdsregel, der kun er berettiget i det omfang, den er nødvendig for at undgå det endnu værre onde, som kan blive følgen af for stort

udbud på markedet, må man konkludere, at en fortsat opfordring til at denaturere, når den situation, som gjorde denatureringsforanstaltningerne berettigede, forsvinder, vil udgøre en trussel om forstyrrelse af markedet, idet denatureringen ændrer dets normale funktion; og dette skyldes ikke så meget, de herefter unødvendige omkostninger, som denatureringsforanstaltningerne giver anledning til, som nedsættelsen af den handelsmæssige værdi af produktet og den unaturlige anvendelse heraf i forhold til dets normale bestemmelse.

4. Jeg vil nu gå over til at gennemgå den tyske dommers spørgsmål.

Det første går ud på, om Kommissionens forordning nr. 849/70 af 11. maj 1970 er tilstrækkeligt begrundet.

Det er givet, at den afgørelse vedrørende gyldighed, som Domstolen kan anmodes om i form af et præjudicielt spørgsmål, i princippet ikke er mere begrænset i sit indhold og sin rækkevidde end den, som Domstolen kan anmodes om i et annullationssøgsmål, hvorved der rejses tvivl om lovligheden af en retsakt fra fællesskabsadministrationen, jf. Domstolens dom i de forenede sager nr. 21-24/72 (International Fruit Co. Recueil 1972, s. 1226, nr. 4-6). Der er derfor ingen grund til at sondre mellem kravene til begrundelse under hensyn til, om en beslutning er underkastet kontrol vedrørende gyldigheden i medfør af artikel 177 eller legalitetskontrol efter traktatens artikel 173.

Den eneste gyldige sondring i så henseende er sondringen mellem den individuelle og den generelle retsakt. I henhold til Domstolens praksis er de kriterier, som finder anvendelse på begrundelsen for en generel retsakt, mindre strenge end dem, som skal anvendes på begrundelsen for en individuel beslutning. Da det drejer sig om en retsakt, der er en del af et sammensat system, er det navnlig tilladeligt, at dens grunde, som fremgår af konteksten — også hvis de ikke i sig selv er udtømmende — kan klargøres ved andre generelle retsakter af ældre dato, som de forretningsdrivende, der handler i den pågældende specielle sektor, kan antages at være bekendt med.

I henhold til dommen i sag nr. 5/67 (Beus GmbH, Recueil 1968, s. 125) afhænger omfanget af den begrundelsespligt, som knæsættes ved traktatens artikel 190, af den pægeldende retsakts karakter. Hvis det drejer sig om en forordning, dvs. om en retsakt, som skal gælde generelt, kan begrundelsen begrænses til en angivelse af den situation, som har ført til vedtagelse og til opstillingen af de generelle mål, som den angiver at ville forfølge. Man kan derfor ikke kræve, at begrundelsen omtaler de forskellige faktiske omstændigheder, undertiden talrige og indviklede, som har ligget til grund for forordningens vedtagelse; så meget desto mindre kan det kræves, at den indeholder en mere eller mindre fuldstændig vurdering.

Disse kriterier er blevet stadfæstet ved dommen i sag nr. 80/72 (Koninklijke Lassiefabrieken, Sml. 1973, s. 650).

Begrundelsen for indførelsen af en foranstaltning til nedsættelse af præmien er nævnt i den pågældende forordnings anden og tredje betragtning.

Efter at Kommissionen i første betragtning har anført muligheden af at ændre denatureringspræmien i løbet af høståret, henviser den i den anden betragtning til de på det tidspunkt gældende betingelser på markedet for brødkorn og især til den tilfredsstillende udvikling af afsætningen af overskydende blød hvede med høj specifik vægt, som risikerede at medføre markedsforstyrrelser for denne kornsort, såfremt tillægspræmien for denatureringen opretholdtes.

Som det fremgår af de indlæg, der er indgivet under denne sag, var der som følge af denne udvikling ikke længere risiko for for store tilbud om interventionskøb af blød hvede med høj specifik vægt; denne risiko havde, hvad repræsentanten

for firma Deuka har indrømmet, været afgørende for indførelsen af en speciel forhøjelse af præmien for denne kornsort; det fremgår ligeledes af disse indlæg, at visse møllerier endda har haft vanskeligheder ved at fremskaffe produktet.

I lyset af disse oplysninger er forordningens henvisning til den gunstige udvikling i afsætningen af det pågældende produkt i Fællesskabet tilstrækkelig til at godtgøre, at den situation, der havde fået Kommissionen til at indføre den specielle forhøjelse, det drejer sig om, var forsvundet.

Eftersom denne forhøjelse faktisk kun var en nødforanstaltning i en unormal situation, ville produktet, såfremt Kommissionen var vedblevet med at yde præmien, efter at den fare, som havde gjort den berettiget var ophørt, kunne være drejet væk fra dets normale brug, den eneste, der svarer til en sund markedsfunktion, når der ikke foreligger specielle afsætningsproblemer. Det er i sig selv skadeligt at ordinere medicin til en rask. Når afsætningen af et produkt på ny finder sit naturlige leje, er truslen om forstyrrelser i tilfælde, hvor denatureringspræmien i henhold til Rådets forordning nr. 644/68 ikke ændres, altså i sig selv en tilstrækkelig begrundelse, fordi den betingelse, beslutningen afhænger af, ligger i selve konstateringen af, at afsætningen af produktet udvikler sig gunstigt.

Dette er tilstrækkeligt til at svare benægtende på den tyske dommers spørgsmål om begrundelsen for Kommissionens forordning nr. 849/70.

5. Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt der faktisk forelå en trussel om forstyrrelser, hvilket af artikel 1 i Rådets forordning nr. 644/68 gøres til en betingelse for denatureringspræmiens ændring i løbet af høståret, har firma Deuka anført, at denne betingelse i det foreliggende tilfælde kun ville have været opfyldt, hvis man havde konstateret almindelige forsyningsvanskeligheder for det pågældende produkt i hele Fællesskabet; dette var imidlertid ikke tilfældet, både fordi interventionsorganerne lå inde med betydelige lagre, som ville have kunnet dække efterspørgselsbehovet lige til slutningen af høståret, og fordi industrien efter behov kan erstatte blød hvede med høj specifik vægt med blød hvede med middelvægt.

Selv om disse konstateringer svarede til de økonomiske realiteter, ville de alligevel ikke kunne udelukke, at den legale betingelse for ændring af præmien var opfyldt, thi de kan ikke skjule, at afsætningen af det pågældende produkt var inde i en gunstig udvikling, hvilket, som vi har set, er tilstrækkeligt til at begrunde en ændring af præmien i nedadgående retning. Forsyningsvanskelighederne må ikke betragtes som bevis for de forstyrrelser som kan følge af præmien; de har kun værdi som godtgørelse, a fortiori, af, at de grunde, som retfærdiggjorde forhøjelsen, i hvert fald ikke længere er til stede.

I betragtning af de grænser, der i henhold til Domstolens praksis gælder for de nationale retsinstanser, når de udøver kontrol med, hvorledes fællesskabsadministrationen udnytter sin beføjelse til at skønne over vanskelige økonomiske situationer med den fælles politiks mål for øje (jf. dommen i sag nr. 57/72, Westzucker, Sml. 1973, s. 340, præmis nr. 14), vil jeg udelukke, at de faktiske omstændigheder og argumenter, som firma Deuka har anført, kan vise, at den pågældende forordning, set i lyset af den af Kommissionen påberåbte trussel om forstyrrelser, lider af en mangel, som kan gøre den ugyldig.

6. Hvad angår den tyske rets sidste spørgsmål, vil jeg sige, at det af Kommissionen anførte til gengæld ikke kan forklare, hvorfor forhøjelsen af præmien også skulle bortfalde for korn, som allerede var bestemt til denaturering som følge af kontrakter indgået før vedtagelsen af forordningen, og med hensyn til hvilket man kan antage, at det kompe-

tente interventionsorgans indforståelse forelå i overensstemmelse med artikel 7 i Rådets forordning nr. 172/67. Det ses nemlig ikke, hvorledes opretholdelsen af den pågældende fordel for de kvanta, for hvilke der allerede var indgået sædvanlig kontrakt, og som altså ikke på ny kunne afsættes normalt til anden brug end den, som det var bestemt til, kunne medføre risiko for forstyrrelser for det pågældende produkt. Lad mig i forbifarten nævne, at der ikke i det foreliggende tilfælde er noget, som tyder på, at firma Deuka i den pågældende periode har afsat unormalt høje kvanta af det produkt, det drejer sig om, til denaturering. I medfør af det princip, hvorefter midlet skal være egnet til at nå det ønskede mål, og de begrænsninger, man pålægger private, skal stå i rimeligt forhold til de fordele, samfundet kan få heraf, kan den pågældende forordning således ikke antages at finde anvendelse på blød hvede med høj specifik vægt, der er blevet denatureret efter forordningens ikrafttræden i henhold til endelige kontrakter, indgået på sædvanlig måde før dens vedtagelse.

Også det retssikkerhedskrav, som gælder i forretningslivet, byder — i betragtning af de hertil knyttede forpligtelser og byrder — at der, når en markedsordning ændres ved ophævelse af en fordel eller pålæggelse af en byrde for bestemte økonomiske foreteelser, gøres undtagelse herfra for så vidt angår foranstaltninger, der blot foretages til opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser, indgået mens ordningen var mere favorabel, med mindre dette er uforeneligt med den nye ordnings mål. Det var netop under hensyn til sidstnævnte krav, der tager sigte på at sikre, at den nye ordning får en fornuftig virkning, og på grund af den særlige karakter af ordningen med beviser for sukkerdenaturering, at Domstolen i sin dom i sag nr. 57/72 (Westzucker, Sml. 1973, s. 342) godkendte, at der ikke var vedtaget overgangsbestemmelser til fordel for de virksomheder, der allerede havde indgået kontraktlige forpligtelser uden dog endnu at have opnået en forudfastsættelsesattest for præmien vedrørende de mængder sukker, som var nødvendige for at opfylde forpligtelserne.

Disse bemærkninger kan overføres på det foreliggende tilfælde.

For øvrigt har Kommissionen adskillige gange taget hensyn til kravene om retsikkerhed på området for de monetære udligningsbeløb ved at vedtage overgangsbestemmelser, hvorved de dispositioner, der hidrører fra kontrakter indgået før en bestemt dato, undtages fra de nye byrder (jf. f.eks. artikel 4 i forordning nr. 1013/71 af 17. 4. 1971, JO nr. L 110/8, og nr. 2887/71 af 30. 12. 1971, JO nr. L 288/57, og senest artikel 2 i forordning nr. 2966/74 af 25. 11. 1974, EFT nr. L 316/5).

I det foreliggende tilfælde og i mangel af tilsvarende overgangsbestemmelser må man gå ud fra den dato, på hvilken forordningen om præmieforhøjelsens ophævelse blev vedtaget. Dette princip må i det mindste gælde i tilfælde af, at den virksomhed, der foretog denaturering som gennemførelse af forpligtelser indgået før nævnte dato, hvad angår de ønskede denatureringsoperationer desuden havde opfyldt de af interventionsorganet krævede formaliteter i overensstemmelse med artikel 7 i Rådets forordning nr. 172/67; netop af denne grund har virksomheden allerede erhvervet ret til det fulde præmiebeløb i henhold til den på nævnte dato gældende ordning. Ud over kravet om retssikkerhed forudsætter altså så meget des mere respekten for velerhvervede rettigheder, at den pågældende forordning ikke anvendes i tilfælde af denne art. Domstolens henvisning til et almindeligt anerkendt princip, hvorefter »ændringslove til en lovbestemmelse i mangel af modstående bestemmelse (finder) anvendelse på fremtidige virkninger af situationer, som er opstået, mens den tidligere lov var gældende«, (dom i sag nr. 1/73, Westzucker, Sml. 1973, s. 729, præmis nr. 5; dom nr. 143/73, Sopad, Sml. 1973, s. 1441, præmis nr. 8), skete med hensyn til an-

vendelsen af en ny, mere gunstig ordning for virksomhederne og kan bestemt ikke forrykke grundlaget for den løsning, som jeg foreslår i en sag, hvor ordningen er mindre gunstig, og hvor respekten for en erhvervet ret står på spil.

Jeg må konkludere, at de almene interesser, der efter min opfattelse berettiger beslutningen om ikke for fremtiden at yde en præmie, som ikke længere vil have betydning, og derved anspore til uøkonomiske handlinger, ikke med hensyn til private rettigheder kan begrunde, at man lader en præmie bortfalde, når denne er blevet lovet på et tidspunkt, hvor der var hjemmel hertil i en gældende forordning, som først er ændret, efter at virksomhederne har indgået kontraktlige forpligtelser med deres kunder og opfyldt de af interventionsorganerne krævede formaliteter.